נא א ב מיי' פ"ב מה' מקואות הלכה מ סמג עשין רמח טוש"ע י"ד סימן קלט סעיף ג וסעיף ד [וסעיף ה] [ורב אלפס שבועות פ"ב דף רלג.]:

נב ג ד מיי' פ"ו מהל' איסורי ביאה הל' כ:

[פי' קדירות כך אי' בערוך ערך פסקך ופי' לעיל סו: בתוס' ד"ה לא מסוך]

תסגי (א) אייתי למחר וידע מאי קאמרה ליה אמר *דודי חסרת *משטק חסרת עבדי חסרת דרש רבא אשה חופפת בערב שבת וטובלת במוצאי שבת אמר ליה רב פפא לרבא והא שלח רבין באגרתיה אשה לא תחוף בערב שבת ותטבול במוצאי שבת ותמה על עצמך היאך חופפת ביום וטובלת בלילה הא בעינן תכף לחפיפה טבילה וליכא הדר אוק' רבא אמורא עליה ודרש *דברים שאמרתי לפניכם טעות הן בידי ברם כך אמרו משמיה דרבי יוחנן אשה לא תחוף בערב שבת ותטבול במוצאי שבת ותמה על עצמך היאך חופפת ביום וטובלת בלילה הא בעינן סמוך לחפיפה טבילה וליכא *והלכתא אשה חופפת ביום וטובלת בלילה והלכתא אשה לא תחוף אלא בלילה (אלא) קשיא הלכתא אהלכתא לא קשיא *הא דאפשר הא דלא אפשר: **מתני'** נדה שבדקה עצמה יום שביעי שחרית ומצאה טהורה ובין השמשות לא הפרישה ולאחר ימים בדקה ומצאה טמאה הרי היא בחזקת טהורה בדקה עצמה ביום שביעי שחרית ומצאה טמאה ובין השמשות לא הפרישה ולאחר זמן בדקה ומצאה טהורה הרי זו בחזקת טמאה ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה ואם יש לה וסת דיה שעתה *ר' יהודה אומר כל שלא הפרישה בטהרה מן המנחה ולמעלה הרי זו בחזקת טמאה וחכמים אומרים 'אפילו בשנים לנדתה בדקה ומצאה טהורה ובין השמשות לא הפרישה ולאחר זמן בדקה ומצאה טמאה הרי זו בחזקת טהורה: **גמ'** איתמר רב אמר זבה ודאי ולוי אמר זבה ספק אהייא אילימא ארישא הרי זו בחזקת טהורה קתני אלא אסיפא בשלמא ספק זבה אמרינן אלא זבה ודאי נמי הרי בדקה ומצאה טהורה אלא כי איתמר דרב ולוי שמעתא באפי נפשה איתמר נדה שבדקה עצמה ביום השביעי שחרית ומצאה טמאה ובין השמשות לא הפרישה ולאחר ימים בדקה ומצאה טמאה רב אמר 'זבה ודאי ולוי אמר זבה ספק רב אמר זבה ודאי כיון דמעיקרא נמצאת טמאה ועכשיו נמצאת טמאה טמאה ודאי ולוי אמר ספק זבה אימר פסקה ביני וביני

וכן

[נ' הס"ל]

לעזי רש"י
פלדישטו"ל
כיסא מתקפל.

תסגי ואייתי למחר. די לך• אם לטבול למחר: וידע. רב נחמן: מאי קאמרה ליה. שלא מספה: עבדי חסרת. להביא מים ולחמם: דודי. קדרות להחם בהם חמין: טשטקי. פלדישטו"ל ליבש עליהן: ותמה על עצמך היאך אשה כו'. שהרי בקושי התירו להרחיק חפיפתה מטבילתה כל כך אלא משום דלא חפפה בליל טבילתה איסור לא חייפא שפיר משום דממהרת לטבילתה מתוך שמהומה לביתה: הא דאפשר. לחוף ביום חופפת ביום: הא דלא אפשר. לחוף (ב)כגון מוצאי יום טוב לא תחוף אלא בלילה: **מתני'** לא הפרישה. לא בדקה עצמה להפריש בטהרה': הרי זו בחזקת טהורה. בימים שבינתיים וטהרותיה שנגעה בהן לאחר שטבלה בליל שמיני טהורות דהשתא הוא דחזאי: ומטמאה מעת לעת. ארישא קאי דקתני לאחר ימים בדקה ומצאה טמאה מטמאה מעת לעת של ראייה זו: אפילו בשנים לנדתה בדקה. שחרית ומצאה טהורה ובין השמשות לא הפרישה ולסוף ז' טבלה ולאחר ימים בדקה ומצאה טמאה הרי זו עד עכשיו בחזקת טהורה. ושלש מחלוקות בדבר לתנא קמא שביעי הוא דמטהרתה בדיקת שחרית אבל שני לא ולר' יהודה אפילו בדיקת שביעי שחרית לא מטהרה עד שתפריש בין השמשות ולרבנן בתרלתי אפילו בשני: **גמ'** זבה ודאי. מפרש ואזיל: אהייא. קאי: אסיפא. בדקה שביעי שחרית ומצאה טמאה ובין השמשות לא הפרישה: בשלמא ספק זבה לחיי. דכיון דלא הפרישה בטהרה לא שחרית ולא ערבית איכא לספוקי ברואה מ' ועי' ו': אלא זבה ודאי נמי. בתמיה. והרי בדקה לאחר הימים ומצאה טהורה ואיכא למימר כיון דמצאה טהורה עד השתא נמי לא חזאי: באפי נפשה. ולאו אמתניתין:

ו גק"ל: עלמה לפרוש מטומאה וכו'.

[פי' יורום]

פ"א שבת

[שבת סג: וש"נ]

[צ"ל רבי]

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' תסגי ואייתי למחר: (ב) רש"י ד"ה הא דלא אפשר לחוף ביום כגון מוצאי שבת ויום טוב (ג) תוס' ד"ה כן וי"ט והלכתא וד"ה הא דאפשר [illegible] הס"ד:

◆

כך אמרו משמיה דרבי יוחנן אשה לא תחוף בערב שבת ותטבול למוצאי שבת ותמה על עלמך היאך אשה חופפת ביום וטובלת בלילה. שהרי בקושי התירו לה להרחיק חפיפתה כל כך אלא משום דלא חופפת בליל טבילתה איסור לא חייפא שפיר מתוך שמהומה לביתה ממהרת לטבילתה ופירש רש"י הא דאפשר לחוף ביום כגון בימי החול חופפת ביום וטובלת בלילה הא דלא אפשר לחוף ביום כגון שאירעה טבילתה במוצאי שבת ואם תחוף בע"ש תרחיק יותר מדאי מטבילתה חופפת בליל טבילתה במוצאי שבת וא"ת הא דפסקינן לעיל הלכתא כרב חסדא ולדמתרץ רב יימר לא קאי דהכא אמרינן דאינה חופפת ע"ש וטובלת למוצאי שבת וי"ל דאיכא לאוקמי פסק דלעיל שליל טבילתה במוצ"ש והא יו"ט או ודאי תחוף מע"ש ולא תפסיד שעתה אחול ואינה יכולה לחוף בליל טבילתה ולא ביום שלפני טבילה מ"מ לפירוש רש"י נראה דמותר לחוף בליל טבילה אלא שטוב לה יותר לחוף ביום מפני שמהומה לביתה וכן משמע מדקאמר אשה חופפת ביום ולא קאמר אשה לא תחוף אלא ביום כדקאמר אשה לא תחוף אלא בלילה וכן משמע לעיל בשמעתא דבי ר"ש נשיאה דמותר לחוף בליל טבילה ולא מסתבר לפרשני משום דאוקים מדמייתי מהאי שמעתא דנדה חופפת בלילה משמע אף בלא אונס ובשאלתות דרב אחאי פרשת אחרי מות [סי' ט] פירשה הא דאפשר לחוף בליל טבילה שהוא חול לא תרחיק חפיפה מטבילה כלל ואפילו אם היום כמו כן חול לא תחוף אלא בלילה והא דלא אפשר כגון שליל טבילה יום טוב או שבת או תחוף ביום שלפני הטבילה ואפילו אם יום שלפני הטבילה כמו כן יו"ט או שבת או תחוף מערב שבת או מערב יו"ט כפסק שלמעלה דדרים מרימר דהלכתא כרב חסדא וכדמתרץ רב יימר ולדברי השאלתות כל זמן שתוכל אין לחוף אלא בליל טבילה מיהא לפי מנהג הנשים של עכשיו שמוצאות במרחץ עד הלילה מותר לחוף ביום אף לפי השאלתות ואינו אסור אלא לחוף מבעוד יום וללכת מן המרחץ קודם הלילה אבל כשהיא שם עד הלילה חפיפה אריכתא היא שכל שעה עוסקת בחפיפת גופה ושערה ותבא עליה ברכה ועוד יש שמהדרות אע"פ שחופפת עצמן ומסרק ומסרקות עלמן בבית הטבילה ור"ת פי"ש ותמה על עלמך זהו כפל מלה כלומר היאך אתה אומר דבר זה שאשה חופפת ביום וטובלת בליל מוצאי שבת והא בעינן סמוך לחפיפה טבילה ואומר ר"י דכי האי גוונא איכא בפסחים פרק כל שעה (דף כג.) ותמה על עלמך היאך חמץ אסור בהנאה כל שבעה (ג):

והלכתא אשה חופפת ביום וטובלת בלילה. פי' בערב שבת וטובלת במוצאי שבת והלכתא אשה לא תחוף אלא בלילה פירוש במוצאי שבת ולא תמהר לחוף בערב שבת: **הא** דאפשר. לחוף במוצאי שבת שהוא חול תחוף בו ולא תמהר לחוף מערב שבת והא דלא אפשר לחוף במוצאי שבת ליל טבילתה כגון שהוא יום טוב חופפת מערב שבת אף על פי שטבילתה למוצאי שבת או ליל שני בשבת והם שני ימים טובים אחר השבת ולא איירי כלל הש"ס באיסור חפיפה שחרית וטבילה ערבית בלא הפסקת יום וכן לא איירי באיסור חפיפת לילה ואומר ר"י דאם אירע טבילתה ליל תשעה באב אסורה לטבול דלית הלכתא כהך ברייתא א) דכל כתבי הקדש (שבת קיג.) דכל חייבי טבילות טובלין כדרכן בין בט' באב בין ביה"כ אלא קי"ל כרבי חנינא סגן הכהנים דאמר סוף פרק קמא דתענית (דף יג.) כדי הוא בית אלהינו לאבד עליו טבילה אחת בשנה ואומר עלה בירושלמי בפ"ב דבילה אורי רבי לוי כהדא דרבי חנינא סגן הכהנים ועוד יש לפרש דהכא ב) דכל כתבי בימי התנאים שהיו עסוקים בטהרות והיו צריכים ביום תשעה באב להתעסק בטהרות לפיכך טובלת מבערב אבל בזמן הזה דלבעלה דוקא אפשר לה לחוף ולטבול במוצאי תשעה באב ואם אין לה פנאי לרחוץ ולחוף בלילה תרחוץ ותחוף ערב תשעה באב כדי שיהיה בקל לה עדיין לחוף קצת מוצאי תשעה באב ולטבול:

אמרו

א) נ"ל דתי' מרליס ב) נ"ל דת' מרליס

◆

תוספי הרא"ש

בע"ש ותטבול בלילה למוצאי שבת והא בעינן סמוך לחפיפה טבילה דלמא לא תחוף אלא בליל מוצאי שבת. והתנתור איכא בפ' כל שעה ר' יוסי הגלילי אומר ותמה על עצמך היאך חמץ אסור בהנאה כל ז' כלומר היאך תוכל לאסרו אלא מותר הוא בהנאה וכתר הכי קאמר והלכתא אשה חופפת ביום פי' בע"ש וטובלת בלילה פי' למוצאי שבת לא קשה הא דאפשר לחוף בליל מוצאי שבת תחוף בלילה ולא תאריך החפיפה מע"ש. והא דלא אפשר לחוף במוצאי שבת כגון יו"ט שחל להיות במוצאי שבת או חופפת ביום בע"ש. וכן נהגו הנשים [illegible] בשבת [illegible] ברבר שיכול לבא לידי חציצה [illegible] של סם להריח בית הסתרים ובית הקמטים [illegible] לא כל [illegible] יתבלבל. והר"ר משולם התיר בעירו לחוף בע"ש שחרית שביעי שלה ולטבול ביום השמיני כי היו יראות מלטבול בלילה. ור"ת כתב [illegible] לא אשכחן קולא [illegible] חפיפה מטבילה: נדה שבדקה ביום ז' ומצאה טהורה. [illegible] פרוזה הא לא בדקה היא בחזקת טמאה ובסיפא קתני בדקה בז' שחרית ומצאה טמא הא לא בדקה היא בחזקת טהרה ואיכא למימר דרישא כי לא בדקה בשביעי היא בחזקת טמאה משום דלאחר ימים מצאה טמא וסיפא כי לא בדקה היא בחזקת טהרה משום דלאחר ימים בדקה ומצאה טהורה. אבל אי אפשר לומר כן דאם לא בדקה בשביעי דמוקמינן לה בחזקת טהרה

תוספי הרא"ש

[illegible] ביום כגון בימי חול חופפת הוא דלא אפשר לחוף אלא בלילה כגון שחל טבילתה במוצאי שבת שאם [illegible] לא תהיה החפיפה סמוך לטבילתה הילכך חופפת בליל טבילתה במוצאי שבת. ולפיכך [illegible] במוצאי שבת נראה שלא להתיר לחוף (אלא בלילה כגון שחל טבילתה במוצאי שבת) [illegible] שבת שהרי פי' דבקושי התירו לחוף ביום ולטבול בלילה אלא דעדיף טפי משום [illegible] אבל להרחיק כולי האי מע"ש למו"ש אסור אף אם חל יו"ט במוצאי שבת ומוטב שתדחה [illegible] דרב אחאי בפרשת אחרי מות פירש הא דאפשר לחוף בלילה כגון בימות החול לא [illegible] הוא דלא אפשר לה לחוף בלילה כגון שחל ליל טבילתה בשבת או ביו"ט או חופפת [illegible] יו"ט חמישי וששי חל טבילתה בשבת חופפת ביום רביעי ולא תתבטל בעונתה. [illegible] לא משמע כפי' דקא סיבעיא ליה נדה מהו שתחוף בלילה ותטבול בלילה אלמא משמע [illegible] לחוף ביום דמיישינן דלא תחוף בטוב בלילה מתוך שמהומה לביתה (ותטבול בלילה אלמא [illegible] לפירוש השאלתות מנהג יפה הוא לנשים שלנו שמתחילות לחוף מבעוד יום ועוסקות [illegible] ואז טובלות. ועוד מהדרות על עצמן אע"פ שחופפי בראשית עמהן מסרק ומסרקות [illegible] בלילה. ור"ת פי' דאפשר ולא אפשר לא בא להורות כלל על דין החפיפה אם היא ביום או [illegible] דקאמר אשה לא תחוף בע"ש ותמה על עצמך כו'. היאך תוכל לומר חופפת ביום בע"ש

(כלאחר ימים בדקה ומצאה טהור אבל אי אפשר לומר כן דאם לא בדקה בשביעי') אע"פ שראתה ודאי בששי דמאי שנא כשבדקה בשביעי ומצאה טמא משום שאנו חוששים לומר טמא ראתה בשמיני ובתשיעי ועשירי נמי כשבדקה בששי ומצאה טמא יש לנו לחוש שמא ראתה בשביעי שהוא קרוין בימי טומאת וראתה גם בתשיעי ובעשירי ומה לי חשש ג' ימים מחמת ראיה של שביעי ומה לי חשש ד' ימים מחמת יום ששי. הלכך נראה דה"ה לא בדקה בשביעי ומצאה טמא אלא בששי או בשאר הימים אף בראשון רק שלא הפרישה בטהרה באחד מן הימים וגם בין השמשות לא הפרישה ולאחר ימים בדקה ומצאה טהור הרי זו בחזקת טומאה והאי דנקט בדקה עצמה ביום השביעי ומצאה טמא לאו דוקא אלא ה"ה באחד משאר הימים אלא משום רבעי למיתני ובין השמשות לא הפרישה נקט נמי בשביעי שחרית. ורבנן אף בשני לנדתה בדקה ומצאה טהור. וכדפרש"י דג' מחלוקות בדבר ת"ק סבר דוקא בשביעי ור' יהודה דוקא בין השמשות וחכמים אומרים אף בשני ולפירושו איכא עדיין תנא רביעי ובגמרא קאמר אפילו בראשון הלכך נראה דליכא אלא תרי תנאי וחכמים מפרשי מילי דת"ק משום דר' יהודה בעי הפרישה מן המנחה ולמעלה ולא סגי בהפרשה דשביעי שחרית ואתו רבנן לפרושי דאפי' בהפרשה בשני סגיא ות"ה בהפרשה בראשון אלא שאין דרך אשה לבדוק ביום ראשון אחרי שכבר בדקה פעם אחת ומצאה טמאה א"כ נשנית לאו השתא שמשה ר' שלא שאל בראשון: **רב** אמר זבה ודאי.

תמיהי'

מוסף רש"י (שייך לדף סז ב) כל הראוי לבילה. דקתני (מנחות קג:) האומר הרי עלי ס"א עשרונים, מביא ס' בכלי אחד ואחד בכלי אחר, ומפרש טעמא משום דקים להו לרבנן דששים נבללות בכלי אחד אבל ס"א אין נבללות יפה, ומותבינן וכי אין נבללין מאי הוי, והתנן אם לא בלל כשר, ומשני ר' זירא הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו ושאין ראוי לבילה בילה מעכבת בו, דאפילו לא בלל כשר, דהואי לבילה בעינן [illegible] מצות מנחה (יבמות קד: וכעי"ז קדושין כה. נדרים פג. מכות יט: חולין פג: מנחות יח: קג:) כלומר מה שאי אפשר להבלל מעכבת בו, דכיון דכתיב ויצק עליה שמן ונתן נבלל דכתיב בלולה, ס"מ שלוה הקב"ה [illegible] לקיים בה מצות בלילה והשתא מביא ששים ואחד, מנחה כזו לא נוח להביא, והרי הוא כמביא מנחה מן הקמצים דליתה כלום, שכל דבר שצוה הקב"ה להביא יש עיכוב בעיקר [illegible] ענין שצוה הכתוב ולא בענין אחר, אבל מצות האמורות בגופה מצוה, כגון תנופה בקרבן בלילה כמנחה, יש שמעכבין אם גילה הכתוב לשנות עליו לעכב ויש שאין מעכבין (רשב"ם [illegible]) והצריכה רבי טבילה אחרת. משום מילה (קדושין כה.).